

Handlingsplan Idrott 2023–2027

Antagen av Nämnden för idrott, fritid och

förebyggande 20 juni 2023

DNR: 2022/00225

Innehållsförteckning

1. Syfte	3
2. Arbetsprocess	3
3. Styrande dokument	3
3.1 Strategi 2025	3
3.2 Barnkonventionen	4
3.3 Idrottspolitiska målen	4
3.4 Idrotten vill	5
3.5 Regional Idrottsplan Västmanland	5
3.6 Agenda 2030	5
3.7 Program för social hållbarhet	6
4. Rättighetsutmaningar	7
5. Globala mål och handlingsplan idrott	8
6. Handlingsplanenens målområde	8
6. Uppföljning	11
7. Referenslista	12

Program	uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet med utvecklingen av Västerås som ort inklusive koncernen Västerås stad
Policy	uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet i koncernen Västerås stad
Handlingsplan	anger strategier och konkreta åtgärder för att nå den politiska viljeinriktningen och fastställda mål på olika nivåer i organisationen
Riktlinje	säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet i handläggning och utförande i koncernen Västerås stad

1. Syfte

Handlingsplanen är ett styrdokument som anger den politiska viljeriktningen för idrottslivet i Västerås samt för att skapa goda förutsättningar för idrott och föreningsliv.

2. Arbetsprocess

Efter uppdraget från Nämnden för idrott, fritid och förebyggande att ta fram en ny handlingsplan för idrott startade verksamheten med arbetet och en processplanering. I maj månad så bjöds idrottsföreningar in till en workshop med representanter från styrelse och ungdomar. Då diskuterades hur barn- och ungdomsidrotten skall utvecklas fram till 2027 i Västerås, anläggningsutveckling och behov, elitidrottens förutsättningar och förutsättningarna för genomförande av arrangemang, frågor i sin helhet bilaga 1.

Samtidigt som workshoppar genomfördes gick förvaltningen ut med en webbkät till stadens invånare på Västerås stads hemsida med samma frågeställningar.

Vi har även genomfört en workshop med den gamla gruppen "VSE-gruppen" (Västerås stad strategigrupp för utveckling och markandsföring av elitidrotten).

Där behandlades frågan om elitidrotten samt det nya arbetssättet och sammanställning av en ny arbetsgrupp för elitstöd inom förvaltningen.

Frågor har skickats ut via Ungdomsdialogs SMS-panel, två olika frågeställningar för att ta in fler synpunkter från barn och unga, bilaga 1.

Dialog och processmöten med RF/SISU Västmanland har skett löpande under året för framtagandet av den nya handlingsplanen för idrott.

En barnrättslig genomlysning genomförs efter remissrunda och färdigställande av handlingsplanen.

3. Styrande dokument

3.1 Strategi 2025

Idrottens styrdokument Strategi 2025 genomsyrar det förändringsarbete som pågår inom idrottsrörelsen. Målet är att verksamheten inom idrotten skall gå från en triangel till rektangel, oavsett ålder och ambitionsnivå ha möjlighet till idrotta i en förening. Idrotten ska stå för att vara en rörelse för livslångt idrottande vilket innebär att det traditionella synsättet behöver förändras.

Idrottsrörelsen har beslutat om fem övergripande mål inom fyra strategiska områden. Målen är idrottsrörelsens gemensamma och därför har också specialidrottsförbunden, RF:s medlemmar, ett indirekt ansvar att leda sina föreningar mot målen. Västerås stad vill stötta idrotten genom denna förändringsprocess mot en starkare idrottsrörelse och uppnå målen.

Livslångt idrottande

- Svensk idrott ska vidareutveckla verksamheten så att barn, unga, vuxna och äldre väljer att idrotta i förening under hela livet.
- Svensk idrott ska nå fler idrottsliga framgångar internationellt.

Idrottens värdegrund är vår styrka

- Alla lever och leder enligt svensk idrotts värdegrund.

Idrott i förening

- Svensk idrott ska vidareutvecklas, samverka med andra aktörer och ge goda möjligheter att idrotta i förening.

Idrotten gör Sverige starkare

- Idrottsrörelsen är en ännu starkare samhällsaktör.

För att nå målen i Strategi 2025 har fem utvecklingsresor prioriterats

- En ny syn på träning och tävling
- Den moderna föreningen engagerar
- Inkluderande idrott för alla
- Jämställdhet för en framgångsrik idrott
- Ett stärkt ledarskap

3.2 Barnkonventionen

Västerås stad har genom barnkonventionen ansvar att se till att alla barn och unga får sina rättigheter tillgodosedda. Barnets bästa är en av barnkonventionens fyra grundprinciper som resten av rättigheterna ska tolkas igenom. Det innebär att vad som är bäst för varje barn ska vara vägledande i beslut och åtgärder som rör barn. För att komma fram till vad som är barnets bästa inbegrips också en annan central rättighet – barnets rätt att komma till tals och få sina åsikter beaktade i frågor som rör dem. FN:s Barnrättskommitté formulerar att barnets bästa förutsätter en barnsyn som placerar barnet och dess rättigheter i centrum.

3.3 Idrottspolitiska målen

Barnrättsperspektivet är en viktig utgångspunkt i de idrottspolitiska målen och det finns tydliga riktlinjer vad stadsbidraget till idrotten skall stödja. Idrottens ödesfråga är om ungdomar är mer delaktiga och har ett större inflytande som är en rättighet, FoU rapporten "vår idrott eller deras?" 2022:2 påvisar att det finns en stor potential till förbättring.

I förordning (1999:1177) om statsbidrag till idrottsverksamhet kan man läsa följande:

4 § Statsbidraget ska stödja verksamhet som

1. bidrar till att utveckla barns och ungdomars intresse och benägenhet för motion och idrott,
2. bedrivs ur ett barnrättsperspektiv, bland annat genom att öka barns och ungdomars inflytande över och ansvar för sitt idrottande,
3. gör det möjligt för alla människor att utöva idrott och motion,
4. bidrar till att väcka ett livslångt intresse för motion och därmed främjar en god hälsa hos alla människor,
5. syftar till att ge flickor och pojkar respektive kvinnor och män lika förutsättningar att delta i idrottsverksamhet,

6. utvecklar samverkan mellan organisationer som arbetar med idrottsverksamhet, skolan och andra som bedriver arbete för att främja fysisk aktivitet och goda motionsvanor,
7. främjar integration och god etik, och
8. aktivt motverkar dopning inom idrotten.

3.4 Idrotten vill

”Idrotten vill” är samlingsnamnet för idrottens rörelsens idéprogram, den beskriver idrottens vision och idé till en ideal verksamheten. Idéprogrammet riktar sig inte bara till idrottens verksamheter utan även till andra organisationer och kommuner för att stärka visionen med att idrotten skall bidra till en hållbar värld. Idrottsrörelsens värdegrund bygger på fyra grundläggande principer som beslutas på RF-stämman och ingår i RF:s stadgar och är vägledande för all verksamhet som bedrivs inom RF:s medlemsförbund och föreningar. De fyra principerna är glädje och gemenskap, demokrati och delaktighet, allas rätt att vara med och rent spel.

3.5 Regional Idrottsplan Västmanland

Den regionala idrottsplanen för Västmanland skall vara vägledande för kommunerna med sitt arbete med idrott. Den skall vara en inspiration för näringsliv, organisationer och enskilda människor i utvecklingen av idrotten. Den bygger på idrottens styrande dokument, strategi 2025, agenda 2030 och de idrottspolitiska folkhälsomålen.

Västerås stads handlingsplan för idrott stärker den regionala idrottsplanen för Västmanland och den anger den politiska viljeriktningen för idrottslivet i Västerås, och skapar goda förutsättningar för idrott och föreningsliv.

3.6 Agenda 2030

Globala målen för hållbar utveckling

Agenda 2030 är ingen lag, utan ett dokument som länderna frivilligt har skrivit under. Ansvar för att nå målen ligger på regeringar i alla FN-länder. I Sverige arbetar hela regeringen med att nå Agenda 2030, men vi har alla ett ansvar för att ingen människa ska lämnas utanför.

De 17 globala målen är :

Mål 1. Avskaffa fattigdom i alla dess former överallt

Mål 2. Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk

Mål 3. Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar

Mål 4. Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla

Mål 5. Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt

Mål 6. Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla

Mål 7. Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla

Mål 8. Verka för varaktig, inkluderande och hållbar

ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla

Mål 9. Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation

Mål 10. Minska ojämlikheten inom och mellan länder

Mål 11. Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara

Mål 12. Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster

Mål 13. Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser*

Mål 14. Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling

Mål 15. Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade

ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida

tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald

Mål 16. Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling,

tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva, och

inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer

Mål 17. Stärka genomförandemedlen och återvitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling.

3.7 Program för social hållbarhet

Program för social hållbarhet är ett av Västerås stads styrdokument och syftet med programmet är att skapa förutsättningar för alla invånare att kunna leva i socialt hållbart samhälle. Programmet är kommunövergripande där bland annat föreningsliv skall inspireras till att delta i arbete för ett hållbart Västerås. Västerås stads program utgår från två huvudområden, goda livsvillkor utifrån individens förutsättningar och behov och demokrati, delaktighet och medskapande för ett socialt hållbart samhälle där ledorden för att nå den gemensamma utvecklingen i aktiviteter för verksamheter är jämlika förutsättningar, tillit och framtidstro.

Folkhälsomyndigheten menar att en social hållbarhet är avgörande för det demokratiska samhället och nödvändigt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Ett socialt hållbart samhälle är ett jämställt och jämlikt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa utan orättfärdiga skillnader. Där kommuner tillsammans med region/landsting och stat bär ett ansvar i sina åtagande för samhällsutvecklingen.

4. Rättighetsutmaningar

Verksamheterna under Nämnden för idrott, fritid och förebyggande har identifierat fyra rättighetsutmaningar att särskilt beakta i det fortsatta arbetet, där 3 och 4 berör idrotten i den dagliga verksamheten. En barnkonsekvensanalys har genomförts på verksamhetsstödet för idrotten och 12 relevanta artiklar av de 54 är prioriterade för idrotten och föreningslivets verksamheter. För att stärka och arbeta med de identifierande utmaningar sker riktade insatser i de olika stadsdelar där det finns behov. Barn och unga skall kunna ta del av föreningsidrotten utifrån jämlika förutsättningar.

1. Barns rätt till lek, rekreation, fritid, på jämlika villkor, då staden växer
2. Barns rätt att känna sig trygga och trivas där man bor och lever sitt liv
3. Barns rätt till inflytande, delaktighet och demokrati
4. Barns rätt att delta i föreningsliv utifrån jämlika uppväxtvillkor

Prioriterade artiklar:

Artikel 2: Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn

Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling

Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

Artikel 13: Barn har rätten till att vara med och påverka och få sina röster hörda, barn har rätt till yttrandefrihet, att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter med respekt för andra personers rättigheter.

Artikel 15: Barn har rätt att delta i föreningar och fredliga sammankomster.

Artikel 17: Barn har rätt att få tillgång till information via till exempel internet, radio och tv. Staten ska uppmuntra att det skapas material som är av värde för barn och som inte är skadligt.

Artikel 18: Barnets föräldrar eller vårdnadshavare, har gemensamt huvudansvar för barnets uppfostran och utveckling, med statens stöd.

Artikel 19: Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.

Artikel 23: Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället.

Artikel 31: Barn har rätt till lek, vila och fritid

Artikel 33: Barn ska skyddas från narkotika

Globala mål och handlingsplan idrott

Flera av de globala målen berör förvaltningens verksamhet och ansvar inom Handlingsplan idrott

6. Handlingsplanens målområde

1. Idrott för alla hela livet

Inom målområdet så innefattas arbetet med inkludering, jämställdhet och jämlikhet. Hur bedrivs fysisk aktivitet och spontanidrott på våra anläggningar. Inkluderande idrott handlar om att ta tillvara på alla möjligheter som finns och att sänka trösklar för medverkan inom förningslivet för alla oavsett ålder eller funktionsvariation. Samt riktade insatser för att stärka jämlika uppväxtvillkor i alla våra stadsdelar.

Aktiviteter och åtgärder

Aktivitet/åtgärd	Samverkan	Tidsplan
Anpassat föreningsstöd		Inför varje ny ansökningsperiod
Anpassade föreningsutbildningar för	RF/SISU Västmanland Externa	Löpande

organisation-ledare-aktiva		
Utveckla, anpassa och tillgängliggöra våra idrotts och motionsanläggningar i stadsdelarna utifrån närhetsprincipen och ge jämställda förutsättningar	Föreningar Allmänhet Externa Barn- och utbildningsförvaltningen Skultuna kommundelsförvaltning	Löpande
Jobba för att fritidsgårdar och klubb bedriver verksamhet i våra idrottsanläggningar, gärna i samverkan med föreningar	Fritid och förebyggande Föreningar	Löpande

2. Barn och Ungdomsidrott – Aktivt föreningsliv

Vad innebär det att bedriva en "Trygg idrott – Sunda idrottsmiljöer", hur ökar vi föreningskunskapen och hur bedrivs verksamhet utifrån närhetsprincipen och utifrån jämlika förutsättningar på bästa sätt. Öka kunskapen om barn och ungas delaktighet.

Aktiviteter och åtgärder

Aktivitet/åtgärd	Samverkan	Tidsplan
Anpassade utbildningar och processarbete med föreningars organisation-ledare-aktiva	RF/SISU Västmanland Externa	Löpande under året
Inventera våra befintliga anläggningar utifrån närhetsprincipen		Start 2023
Skapa en prioritering - åtgärd och tidsplan utifrån inventering		Start 2023
Skapa möjligheter för att utveckla kostnadsfria lovaktiviteter	Fritid och förebyggande Föreningar RF/SISU Västmanland	Löpande under året inför olika ansökningsperioder
Ungdomsdialog med inriktning mot föreningsaktiva barn och ungdomar "Idrottsdialog"	RF/SISU Fritid och förebyggande	Kick off våren 2023

3. Elitidrott

Hur skapas en ”Trygg Idrott – sunda idrottsmiljöer” för elitaktiva utifrån jämlika förutsättningar och att kunna satsa på dubbla karriärer (elitsatnings – högskoleutbildning).

Aktiviteter och åtgärder

Aktivitet/åtgärd	Samverkan	Tidsplan
Utbildning i Trygg Idrott för alla föreningar med elitstöd	RF/SISU Västmanland	2023
Åtgärdsplan för Trygg idrott och sunda idrottsmiljöer för föreningar med elitstöd	RF/SISU Västmanland	2023
Skapa nätverk för föreningar med elitstöd-kunskaphöjande	RF/SISU Västmanland VSE-Gruppen (Västerås stad stöd till elitidrotten) Mälardalens Universitet	Start 2023
Elitstöd till föreningar med elitaktiva	VSE-Gruppen (Västerås stad stöd till elitidrotten)	Löpande

4. Evenemang

Hur skall vi arbeta i samverkan för att skapa en stolthet och motivation för att få stora evenemang till staden samtidigt bedriva en barn, ungdom och elitverksamhet i våra anläggningar.

Aktiviteter och åtgärder

Aktiviteter	Samverkan	Tidsplan
Skapa en evenemangsstruktur/planering uppdelad på spelsäsong (icke säsong-försäsong-matchspel)	Visit Västerås	2023
Hitta en balans i bokningar/evenemang per delsäsong		2023
Skapa möjlighet/förutsättningar för en evenemangsarena		2023-2027
Skapa struktur för att synliggöra föreningsevenemang* (cup/SM) på KIFF:s sociala kanaler	Visit Västerås	2023-2024

Hitta former för finansiering och kostnadsfördelning vid evenemang	Visit Västerås	2023-2024
--	----------------	-----------

* evenemang som bjuder in utifrån

5. Anläggningar och Idrottsmiljöer

Hur skapar vi ett nytt sätt för träning och tävling och ökar nyttjandegraden på våra spontanidrottsplatser med hjälp av organisesrad föreningsidrott.

Aktiviteter och åtgärder

Aktiviteter	Samverkan	Tidsplan
Informera mer och bättre om våra befintliga anläggningar med extra fokus spontanidrottsplatser	RF/SISU Västmanland Kontaktcenter	Löpande
Inspirera föreningar till ett mer lösningsfokuserat träningsätt (ex när halltider utgår pga evenemang)	RF/SISU Västmanland	Löpande
Utveckla, anpassa och tillgängliggöra våra idrott och motionsanläggningar	Teknik- och fastighetsförvaltningen	2023-2024
Inventering av våra befintliga anläggningar utifrån närhetsprincipen.	Teknik- och fastighetsförvaltningen	2023-2024

6. Uppföljning

Uppföljning av handlingsplanen och dess aktiviteter kommer att följas upp i verksamhetens styrprocess och dokumenteras verksamhetsberättelsen. Målet med att följa upp de olika aktiviteter som finns i handlingsplanen är att säkerställa att verksamheten följer handlingsplanen samt att följa utveckling och eventuella effekter av aktiviteterna. Målområde 1 och aktivitet föreningsstöd har en egen uppföljning med genderstatistik för medlemmar, ledare, aktiva samt en fördjupad granskning av bedömningsparametrar på 10 slumpmässigt utvalda föreningar. Vid dialogträffar med RF/SISU Västmanland samt andra samverkanspartners kommer aktiviteter som sker i samverkan stämmas av löpande under året.

7. Referenslista

[Strategi 2025 - Välkommen till Riksidrottsförbundet \(rf.se\)](#)

[Barnkonventionen - UNICEF Sverige](#)

[Förordning \(1999:1177\) om statsbidrag till idrottsverksamhet Svensk författningssamling 1999:1999:1177 t.o.m. SFS 2021:871 - Riksdagen](#)

[Globala målen – För hållbar utveckling \(globalamalen.se\)](#)

[fou-2022_2-var-idrott--eller-deras.pdf \(rf.se\)](#)

[idrotten-vill--idrottsrorelsens-ideprogram.pdf \(rf.se\)](#)

[Regional Idrottsplan Västmanland \(regionvastmanland.se\)](#)

[Program för social hållbarhet.pdf \(vasteras.se\)](#)

[Social hållbarhet - Mötesplats social hållbarhet \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

[Ung idag 2020 Ungas rätt till en meningsfull fritid – tillgång, trygghet och hinder \(mucf.se\)](#)

Bilaga 1.

Frågor workshop och enkät på hemsidan inför handlingsplan idrott Västerås stad**Är du medlem i någon idrottsförening?**

Ja, en idrottsförening

Ja, fler än en idrottsförening

Nej

Välj en eller flera av dessa roller som passar in på dig. (förutsatt att enkätverktyget tillåter flervalssvar).

Aktiv utövare i en eller flera idrotter

Aktiv ledare inom idrottsrörelsen

Förälder/vårdnadshavare till barn eller ungdom som är aktiv inom idrottsrörelsen

Förtroendevald i en eller flera styrelsen inom idrottsrörelsen

Jobbar med idrott på något sätt i min yrkesroll (exempelvis inom kommun, idrottsförbund, skola etc.)

Är engagerad politiskt i frågor som rör idrott

Inget av ovanstående

Vad identifierar du dig som

Tjej/kvinna

Kille/man

Annat

Hur gammal är du

0-15 år

16-25 år

26-45

46-64

65+

Vart bor du? (ska frågan vara med? För att kunna se en geografisk spridning i staden för de som svarat).**Hur vill du att barn & ungdomsidrotten i Västerås ska utvecklas fram till 2027?****Hur upplever ni er förenings nuvarande anläggningssituation? (hur upplever du nuvarande anläggningssituation i västerås?)**

Olika svarsalternativ

Vad behöver utvecklas gällande idrottsanläggningar och ytor för idrott i Västerås fram till 2027?**Hur upplever du nuvarande förutsättningar för elitidrotten i Västerås?**

Olika svarsalternativ.

Vad behöver utvecklas fram till 2027 för att skapa bättre förutsättningar för elitidrotten i Västerås?**Hur inkluderande upplever du att idrotten i Västerås är?**

Olika svarsalternativ

Vad behöver utvecklas fram till 2027 för att idrotten i Västerås ska bli mer inkluderande?**Hur upplever du nuvarande förutsättningar för att genomföra idrottsevenemang i staden?**

olika svarsalternativ.

Vad behöver utvecklas för att skapa bästa möjliga förutsättningar för idrottsevenemang i Västerås?

Hur vill du att idrotten för vuxna/ äldre (65+) ska utvecklas i Västerås fram till 2027?

Hur upplever ni som förening nuvarande stöd från Västerås stad?

olika svarsalternativ.

Uppföljningsfråga/kommentar fråga om stödet.

Hur upplever du att det fungerar med rekryteringen av:

Barn och ungdomar – olika svarsalternativ

Ledare – olika svarsalternativ

Personer till styrelsen - olika svarsalternativ

Övriga ideella – olika svarsalternativ

Övriga medskick till det fortsatta arbetet med att ta fram Västerås stads nya handlingsplan för idrott.

Fråga till SMS-panelen om idrottande

Fråga om ungdomars föreningstillhörighet och anledning till att inte idrotta
Den 7/10 skickades en fråga om ungdomars idrottande och ifall de är aktiva inom någon idrottsförening ut till Ungdomsdialogs SMS-panel. Svaren kommer att användas i Västerås Stads arbete för att ta fram en ny handlingsplan för idrotten i Västerås.

Frågan löd:

Är du med i någon idrottsförening?

Ja/Nej

Om nej, varför inte?

- 1. Jag har idrottat förut, men vill göra något annat**
- 2. Jag har inga kompisar som är intresserade**
- 3. Det finns inget jag är intresserad av där jag bor**
- 4. Det är för dyrt**
- 5. Jag är inte intresserad av att idrotta**

VÄSTERÅS STAD

Kontaktcenter: 021-39 00 00

www.vasteras.se